

Uskontojen uhrien tuki UUT ry:n vuosikertomus vuodelta 2024

Kirjoittajat Iina Gummerus ja Joni Valkila

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	2
Vuosikertomuksen kohokohtia	3
1 Johdanto	4
2 Yhdistyksen hallitus, henkilöstö, vapaaehtoiset ja jäsenet	4
3 Toiminnan suunnittelu ja arviointi	4
4 Toiminnan rahoitus	4
5 Vapaaehtoistoiminta	5
6 Vertaistukitoiminta	5
7 Tiedotustoiminta	8
8 Vaikuttamistyö	12
9 Kansainvälinen toiminta	14
10 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	14
11 Lopuksi	15

Tiivistelmä

Uskontojen uhrien tuki UUT ry toimi vuonna 2024 aktiivisesti hengellistä väkivaltaa kokeneiden tukemiseksi ja heidän oikeuksiensa edistämiseksi. Vertaistukitoiminta pysyi laajana, sisältäen useita etäryhmiä ja lähiryhmiä eri paikkakunnilla sekä puhelin- ja verkkotukea. Uusi omahoito-ohjelma julkaistiin Mielenterveystalossa.

Vapaaehtoistyö oli keskeinen osa UUT:n toimintaa, ja vapaaehtoiset osallistuivat muun muassa vertaistuen tarjoamiseen, mediavaikuttamiseen ja tapahtumiin. Tiedotustoiminta oli näkyvää, ja UUT:n asiantuntijat ja vapaaehtoiset kommentoivat laajasti hengelliseen väkivaltaan ja uskonyhteisöihin liittyviä aiheita mediassa.

Vaikuttamistyössä UUT otti kantaa muun muassa eheyttämistoiminnan kriminalisointiin ja osallistui yhteiskunnalliseen keskusteluun uskonnollisten yhteisöjen ongelmakohdista.

Vuonna 2024 UUT:n toiminta vahvistui entisestään, ja yhdistys jatkoi tavoitettaan rakentaa yhteiskuntaa, jossa jokaisella on vapaus uskoa tai olla uskomatta ilman pelkoa ja jossa hengelliseen väkivaltaan puututaan tehokkaasti.

Vuosikertomuksen kohokohtia

- Yhteensä 60 henkilöä teki vapaaehtoistyötä UUT:ssa 1741 tuntia vuoden 2024 aikana. Yhteensä 14 uutta vapaaehtoista aloitti vuoden aikana.
- UUT on tuottanut Mielenterveystaloon uskonnollisesta yhteisöstä irtautumista ja hengellisestä väkivallasta toipumista käsittelevän omahoito-ohjelman, joka julkaistiin syksyllä 2024.
- Vertaistoimintaan osallistuneet raportoivat lukuisista toiminnan hyödyistä. Lähes kaikki palautetta antaneet kertoivat kokeneensa tulleeaksi hyväksytyksi ja ymmärretyksi vertaistoiminnassa. Monen yksinäisyys oli vähentynyt ja voimavarat lisääntyneet. Valtaosa palautetta antaneista kertoi, että ymmärrys itseä ja omia kokemuksia kohtaan oli vertaistukitoiminnan myötä lisääntynyt, kuten myös ymmärrys hengellisen väkivallan ilmiöistä.
- UUT oli jälleen näkyvästi esillä suurimmissa medioissa mukaan lukien Helsingin Sanomat ja Yle. Tässä vuosikertomuksessa listataan 30 merkittävintä esiintymistä.
- UUT:n vapaaehtoisen Tom-Kristian Heinäahon kirja “Saatanasta Seuraava” sai paljon huomiota. Kirja on palkittu ja se on jo käännetty ruotsiksi, tanskaksi ja islanniksi.
- UUT järjesti onnistuneita ja vaikuttavia tapahtumia, kuten seminaarin karismaattisen kristillisyyden haasteista yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Suomen teologisen opiston kanssa. Lisäksi UUT toteutti Kirkkohallituksen kanssa keskustelutilaisuuden, jossa käsiteltiin sateenkaari-ihmisiin kohdistuvaa hengellistä väkivaltaa ja sen ennaltaehkäisyä evankelis-luterilaisessa kirkossa.

1 Johdanto

Uskontojen uhrien tuki UUT ry on ainoa Suomessa toimiva järjestö, joka keskittyy edistämään perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista uskonnollisten yhteisöjen keskuudessa sekä tukemaan hengellistä väkivaltaa kokeneita ja heidän läheisiään. UUT:n visiona on yhteiskunta, jossa yksilöllä on vapaus uskoa tai olla uskomatta ilman pelkoa, ja jossa hengelliseen väkivaltaan puututaan niin uskonyhteisöjen kuin yhteiskunnan taholta.

2 Yhdistyksen hallitus, henkilöstö, vapaaehtoiset ja jäsenet

Vuoden 2024 hallituksessa toimivat **Pia Puolakka** (puheenjohtaja), **Miika Koskela** (1. varapuheenjohtaja), **Maria Björkmark** (2. varapuheenjohtaja), **Thorleif Johansson** (rahastonhoitaja), **Kristiina Achté** (sihteeri) ja **Ella Husa**. UUT:n hallitus kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 27.4.2024 ja syyskokous 30.11.2024. Hallituksesta vapautui kaksi paikkaa, ja uusiksi jäseniksi kaudelle 2025-2027 äänestettiin **Anne Elisabet Belt** ja **Anniina Rousu**.

Joni Valkila työskenteli toiminnanjohtajana ja **Iina Gummerus** vertaistukitoiminnan koordinaattorina. Työsuhteessa olevien lisäksi UUT:n henkilökunnan ja vapaaehtoisten työnohjaajana toimi **Katriina Järvinen** ja IT-asiantuntijana **Wilhelm von Konow**.

Yhteensä 60 henkilöä teki vapaaehtoistyötä UUT:ssa. Vuoden 2024 lopussa UUT:lla oli 407 jäsentä. UUT:n vertaistoiminta on kaikille avointa, eikä siihen osallistuminen edellytä jäsenyyttä.

3 Toiminnan suunnittelu ja arviointi

UUT:n jokavuotinen kehittämis- ja virkistyspäivä järjestettiin Helsingissä 6.4.2024. Päivä alkoi yhteisellä museovierailulla, jonka jälkeen UUT:n hallitus, vapaaehtoiset ja henkilökunta suunnittelivat yhdessä toimintaa. Painopisteenä oli vertaistukitoiminnan turvallisuus ja osallistavuus.

Vertaistukitoiminnan seuranta uudistettiin vuonna 2024 merkittävästi. Palautteenkeruu on nyt aiempaa jatkuvampaa, ja vapaaehtoisten havaintoja hyödynnetään entistä enemmän toiminnan arvioinnissa.

4 Toiminnan rahoitus

STEA:n rahoitus toiminnalle oli 151 043 euroa vuonna 2024. UUT sai jäsenmaksuja vuonna 2024 yhteensä 4 893,40 euroa ja lahjoituksia 984,23 euroa. Lahjoitusvaroja ei käytetty toimintaan vuoden 2024 aikana.

5 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistyö mahdollistaa osaltaan UUT:n laajan vertaistuki-, tiedotus- ja vaikutustoiminnan. UUT:n vapaaehtoiset toimivat monenlaisissa tehtävissä. He ohjaavat vertaistukiryhmiä useilla eri paikkakunnilla ja verkossa, päivystävät vertaistukipuhelimessa ja tarjoavat kahdenkeskistä tukea verkkotukisuhteiden kautta.

Vapaaehtoiset toimivat myös monipuolisissa kokemusasiantuntijatehtävissä esimerkiksi esiintyen tiedotusvälineissä ja erilaisissa tapahtumissa sekä osallistuen sisällöntuotantoon.

Yhteensä 60 henkilöä teki vapaaehtoistyötä UUT:ssa 1741 tuntia vuoden 2024 aikana. 14 uutta vapaaehtoista aloitti vuoden aikana.

Vertaistukitoiminnan koordinaattori tarjosi tukea vapaaehtoisille ja perehdytti heidät tehtäviinsä. Vapaaehtoisille järjestettiin koulutusta ja työnohjausta.

Vapaaehtoistoiminnan arviointi

Vapaaehtoisilta kerättiin palautetta UUT:n vapaaehtoistoiminnasta loppuvuodesta 2024. Palautekyselyyn vastasi 18 vapaaehtoista, eli 30% vapaaehtoistyötä tehneistä.

Vapaaehtoiset raportoivat olleensa erittäin tyytyväisiä UUT:n vapaaehtoistoimintaan. Moni kertoi kokevansa hyvin antoisana sen, että saa olla mukana auttamassa hengellistä väkivaltaa kokeneita. Kaikki kyselyyn vastanneista ilmoittivat, että haluavat olla jatkossakin toiminnassa mukana. Myös perehdytykseen, koulutuksiin, työnohjaukseen ja työntekijöiltä saatuun tukeen oltiin tyytyväisiä.

6 Vertaistukitoiminta

UUT tarjosi vertaistukea vuoden 2024 aikana etä- ja lähiryhmien, vertaistukipuhelimen, verkkotukisuhteiden ja sosiaalisen median välityksellä.

Avoimet vertaistukiryhmät

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 130 vertaistukitapaamista, joihin osallistuttiin yhteensä 491 kertaa. Osallistumiskertojen määrä on samalla tasolla kuin muutamana aiempina vuonna.

Kasvokkain kokoontuvia vertaistukiryhmiä järjestettiin kuudella paikkakunnalla: Helsinki, Jyväskylä, Kuopio, Oulu, Tampere ja Turku.

Nämä ryhmät olivat avoimia kaikista uskontotaustoista tuleville. Helsingissä järjestettiin lisäksi sateenkaariryhmää sekä karismaattisista taustoista tulevien, Jehovan todistaja -taustaisten ja lestadiolaistaustaisten ryhmiä.

Varsinaisten vertaistukitapaamisten lisäksi eri paikkakunnilla järjestettiin joitain vapaamuotoisempia tapaamisia, kuten kesäpiknikkejä ja pikkujouluja.

Lähiryhmien lisäksi järjestettiin useita Google Meet -alustalla tapaavia etäryhmiä:

- Yleinen etäryhmä
- Sateenkaariryhmä
- Jehovan todistaja -taustaiset
- Lestadiolaistaustaiset
- Karismaattisista taustoista tulevat
- Englanninkielinen etäryhmä

Uudet juuret -vertaistukiryhmä

Jatkona syksyn 2023 pilotille vuonna 2024 järjestettiin kaksi Uudet juuret -etäryhmää. Kyseessä oli suljettu vertaistukiryhmä, joka kokoontui molemmilla kerroilla seitsemän kertaa samalla osallistujajoukolla. Ohjaajina toimi kaksi UUT:n vapaaehtoista vertaisohjaajaa.

Ryhmät oli suunnattu uskonnollisesta yhteisöstä irtautuneille aikuisille. Tavoitteena oli, että ryhmän jälkeen osallistujat kokisivat saaneensa ryhmästä vertaistukea, voimavaroja sekä uusia työkaluja uskonyhteisön jälkeisen elämän ja identiteetin rakentamiseen. Molemmat ryhmät saivat loistavaa palautetta, ja ryhmää järjestetään samalla konseptilla myös vuonna 2025.

Vertaistukipuhelin

Vertaistukipuhelin päivysti vuoden aikana 136 kertaa 15 vapaaehtoisen voimin. Puhelinpäivystystä järjestettiin kolmesti viikossa loma-aikoja lukuun ottamatta, minkä lisäksi järjestettiin muutamia erillisiä soittoaikoja ruotsiksi. Puhelinpäivystäjät vastasivat vuoden aikana yhteensä 169 puheluun. Soittajia oli noin 65-70. Luvut ovat melko samalla tasolla kuin edellisvuonna.

Eniten puheluita tuli seuraaviin yhteisöihin liittyen:

- Lestadiolaisuus
- Helluntailaisuus
- Muu karismaattinen kristillisuus
- Jehovan todistajat

Puheluissa eniten käsitellyt teemat olivat uskonnollisen yhteisön tai läheisten taholta koettu hengellinen väkivalta, uskonyhteisöstä irtautuminen, uskonyhteisöön liittyvät ristiriitaiset ajatukset ja tunteet sekä huoli läheisestä.

Vertaistukisuhteet Tukinetissä

UUT jatkoi syksyllä 2023 aloitettua tukisuhdetoimintaa MIELI ry:n Tukinet-alustalla. Tukisuhde on anonyymi, ja se muodostetaan tukea hakevan ja UUT:n vapaaehtoisen vertaistukijan välille. Tukisuhde

mahdollistaa tukea tarvitsevalle jatkuvampaa ja henkilökohtaisempaa tukea kuin UUT:n muut vertaistuen muodot. Uusia tukisuhteita aloitettiin vuoden aikana 13. Tukisuhteiden pituus vaihteli parista viestistä usean kuukauden kestäneeseen viestittelyyn.

UUT mukana Helsinki Pride -viikolla

UUT oli vuonna 2024 Helsinki Priden yhteisökumppani. UUT osallistui Pride-viikon viralliseen ohjelmaan järjestämällä sateenkaari-ihmisille suunnatun vertaistukitapaamisen, johon osallistui ihmisiä useista eri uskontotaustoista. UUT osallistui myös Pride-kulkueeseen omalla kävelyblokillaan.

Facebookissa toimivat vertaistukiryhmät

UUT:lla on useita Facebookissa toimivia vertaisryhmiä. UUT:n vertaistuki -ryhmässä Facebookissa oli vuoden lopussa 515 jäsentä monenlaisista uskonto- ja yhteisötaustoista.

Lisäksi UUT ylläpitää seuraavia pienempiä Facebook-ryhmiä:

- karismaattisista taustoista tulevat
- mormonitaustaiset
- muslimitaustaiset
- vanhoillislestadiolaistaustaiset
- esikoislestadiolaistaustaiset
- sateenkaariryhmä
- läheisten ryhmä
- ruotsin- ja englanninkieliset ryhmät

UUT toimii myös yhteistyössä entisten Jehovan todistajien kanssa, joilla on oma Facebook-vertaisryhmä.

Uskonnollisesta yhteisöstä irtautumisen omahoito-ohjelma

UUT on tuottanut Mielen terveystaloon uskonnollisesta yhteisöstä irtautumista ja hengellisestä väkivallasta toipumista käsittelevän omahoito-ohjelman, joka julkaistiin syksyllä 2024.

Omahoito-ohjelma tarjoaa tietoa hengellisestä väkivallasta ja siitä toipumisesta paitsi tukea tarvitseville, myös sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Mielen terveystalo.fi on HUS:n ylläpitämä verkkopalvelu, joka tarjoaa mielen terveyteen liittyvää tietoa ja omahoito-ohjelmia monenlaisiin elämäntilanteisiin liittyen.

Vertaistukitoiminnan arviointi

Vertaistukitoimintaa arvioitiin jatkuvan palautteenkeruun, vuosittaisen kyselyn sekä vapaaehtoisten ja työntekijöiden tekemän havainnoinnin muodossa.

UUT:n vuonna 2024 tarjoama vertaistuki arvioitiin erittäin onnistuneeksi. Vapaaehtoisten ja henkilökunnan havainnot toiminnasta tukivat näitä arvioita.

Vertaistoimintaan osallistuneet raportoivat lukuisista toiminnan hyödyistä. Lähes kaikki palautetta antaneet kertoivat kokeneensa tulleeksi hyväksytyksi ja ymmärretyksi vertaistoiminnassa. Valtaosa palautetta antaneista kertoi, että ymmärrys itseä ja omia kokemuksia kohtaan oli vertaistukitoiminnan myötä lisääntynyt, kuten myös ymmärrys hengellisen väkivallan ilmiöistä. Monen yksinäisyys oli vähentynyt ja voimavarat lisääntyneet.

7 Tiedotustoiminta

UUT ry oli vahvasti esillä mediassa vuonna 2024, ja sen asiantuntijat, vapaaehtoiset ja vertaistoiminnan kautta löytyneet haastateltavat kommentoivat laajasti uskonyhteisöjen ongelmakohtia. Suurimpia keskustelunaiheita olivat hengellinen väkivalta, eheyttämisen kriminalisointi ja Jehovan todistajien toimintaan liittyvät oikeudelliset ja eettiset kysymykset.

Lisäksi UUT:n rooli vertaistuen tarjoajana ja yhteiskunnallisena vaikuttajana korostui erityisesti henkilökuissa ja kirjoissa, joissa entiset yhteisöjen jäsenet jakoivat kokemuksiaan. UUT on vakiinnuttanut asemansa uskonnollisista yhteisöistä irtautuneiden tukijana ja kriittisen keskustelun asiantuntijana Suomessa.

Alla on listattu 30 UUT:n esiintymistä mediassa vuonna 2024.

- **Helsingin Sanomat** kertoi näyttävästi UUT:n vapaaehtoisen **Pentti Ahosen** elämästä 3.1.2024. Seitsemän sivun mittainen artikkeli sisälsi myöhemmin palkittuja valokuvia Pentistä ja hänen kumppanistaan **Jyristä**. Artikkelin oli osa viime vuosien aikana käytyä keskustelua nk. eheyttämisen kieltämisestä lailla.
- **Helsingin Sanomat** kirjoitti 4.1.2024 ja 8.1.2024 Piia Ristikankareen katoamista ja siihen liittyvästä poliisietsinnästä Jehovan todistajien tiloihin. **Joni Valkila** kertoi Jehovan todistajien jäsenistään tekemistä yksityiskohtaisista muistiinpanoista, jotka ovat arveluttavia henkilötietolain näkökulmasta.

Joni Valkila haastateltavana Radio Patmoksessa.

- Entiset uskovaiset esiintyvät 25.1.2024 **Ylen All X Panel** -ohjelmassa. Haastateltavat oli löydetty pääasiassa UUT:n kautta.
- Evankelisluterilaisen kirkon nuorisotyön nettilehti **Villi** julkaisi 16.2.2024 erinomainen artikkelin hengellisestä väkivallasta ja sen ehkäisemisestä uskonyhteisöissä. Haastateltavina ovat UUT:n puheenjohtaja **Pia Puolakka** ja Lapin yliopiston professori **Aini Linjakumpu**.
- **Iltasanomat** julkaisi 18.2.2024 artikkelin Misa/Natha-yhteisöstä otsikolla “Joogakoulun salaisuus”. **Pia Puolakkaa** haastateltiin.
- **Radio Dein** Jälki-istunto-ohjelmassa 9.2.2024 vieraana UUT:n edustaja.

- **Kotiliesi** teki UUT:n vapaaehtoisesta **Pentti Ahosesta** henkilökuvan, joka julkaistiin 5.2.2024: “Pentti, 82, eli vuosikymmeniä kaksoiselämää, koska uskoi homoseksuaalisuuden olevan syntiä – rakastuminen Jyriin muutti kaiken”.
- Jehovan todistajat menettivät aseman rekisteröityneenä uskonnollisena yhdyskuntana Norjassa ja siten myös valtionavun. Jehovan todistajat haastoivat Norjan valtion oikeuteen, mutta hävisivät. **Kotimaa** uutisoi tästä 8.3.2024: “Tuore oikeuden päätös vahvisti: Jehovan todistajilla ei ole enää Norjassa rekisteröidyn uskontokunnan asemaa ja oikeutta valtionapuun”.
- **Helsingin Sanomat** kirjoitti 2.4.2024 lasten kohtaamasta väkivallasta uskonyhteisöissä. **Joni Valkilaa** haastateltiin. Jatkojutussa “Isä lähinnä naureskeli maalliselle laille” haastateltiin lapsuudessa väkivaltaa kokenutta entistä Jehovan todistajaa ja entistä vanhoillislestadiolaista (HS 5.4.2024). Vielä jatkoa seurasi 9.4.2024 jutulla, jossa haastatellaan Jehovan todistajana lapsena seksuaalista väkivaltaa kokenutta henkilöä. Haastateltavat löytyivät UUT:n verkostojen kautta.
- **Joni Valkila** kirjoitti mielipidekirjoituksen **Helsingin Sanomiin** 7.4.2024. Kirjoituksessa otetaan kantaa siihen, että pakottava kontrolli tulisi säätää rangaistavaksi. Ihmisoikeusliitto ja muut UUT:n kanssa yhteistyötä tekevät järjestöt ajavat pakottavan kontrollin kriminalisoimista.
- **Joni Valkila** esiintyi **Radio Patmoksen** suorassa lähetyksessä 21.3.2024. Ohjelmassa käsiteltiin hengellisen väkivallan ilmiöitä 40 minuutin ajan.
- **Yle Svenska** osallistui 9.4.2024 keskusteluun “eheyttämisen” kriminalisoimisesta otsikolla: ”Jag har fått höra att jag är sjuk” – Ani har utsatts för omvändelseförsök och hoppas det förbjuds.” UUT antoi taustatietoja uutiseen ja järjesti **Ani Iivanaisen** haastateltavaksi.
- UUT:n vapaaehtoisen **Tom-Kristian Heinäahon** omaelämäkerrallinen kirja “Saatanasta seuraava - kaksoiselämäni Jehovan todistajana” julkaistiin toukokuussa 2024. Kirjasta keskusteltiin **Yle 1:n Kulttuuriykkösen** suorassa radiolähetyksessä 13.5.2024. Mukana keskustelemassa olivat **Tom-Kristian Heinäaho, Joni Valkila, Aini Linjakumpu ja Jyri Komulainen**.
- **Yle** uutisoi 29.4.2024: “Osa lestadiolaisista on alkanut rajoittaa lapsilukua: ”En halua elämää, jossa ei ole aikaa kaikille lapsille””. UUT:n varapuheenjohtajaa **Miika Koskelaa** haastateltiin.
- **Iltasanomat** kirjoitti 21.4.2024 uskoon tulevista nuorista miehistä otsikolla “Uskon asialla”. **Joni Valkilaa** haastateltiin UUT:n edustajana.
- **Iltalehti** kirjoitti 21.5.2024 entisestä Jehovan todistajasta, taidemaalari Jari Pulkkisesta. Myös **Joni Valkilaa** haastateltiin.
- **Demokraatti**-lehti julkaisi 15.8.2024 UUT:n aloitteesta henkilökuvan **Tom-Kristian Heinäahosta** ja kertoi hänen kirjastaan “Saatanasta seuraava”.
- **Yle** uutisoi 29.8.2024 MAP-kirkon (mormonien) tavasta kutsua vapaa-ajan viettoon, mainitsematta kuitenkaan kyseessä olevan MAP-kirkon toiminta tai kirkon tilat.

- **Iltasanomat** uutisoi 21.9.2024 korealaisesta lahkosta Jumalan Seurakunta, Maailman Lähetysyhteisö (World Mission Society Church of God). Juttu on otsikoitu “Maailmanlopun lahko?”. UUT:n edustajia **Thorleif Johanssonia** ja **Joni Valkilaa** haastatellaan jutussa.
- **Apu**-lehti kirjoitti 19.9.2024 uskonnon varjopuolista otsikolla “Seitsemän lapsen äiti Miina otti haulikon ja paineli metsään, kun ei enää kestänyt – Epäterve uskonnollisuus voi ajaa uhrin epätoivoon ja itsetuhoon”. **Pia Puolakkaa** haastateltiin ja UUT:n tarjoama vertaistuki mainittiin.
- Karismaattisen saarnaajan Dr. Owuorin Suomen kiertueesta uutisoitiin kriittiseen sävyyn useissa medioissa (mm. HS 9.9.2024 ja Aamulehti 10.9.2024). **Thorleif Johansson** antoi toimittajille taustatietoja.
- **Thorleif Johansson** esiintyi Radio Deissä 20.9.2024, aiheena oli Karismaattisuuden haaste-seminaari.
- **Helsingin Sanomat** kirjoitti hengellisestä väkivallasta 9.10.2024 otsikolla “Uskonnon rikkoma”. Haastateltava vanhoillislestadiolaistaustainen “**Hilla**” löytyi UUT:n verkostojen kautta. Jutussa mainostetaan näkyvästi UUT:n vertaistukitoimintaa.
- **Iltalehti** kirjoitti uushenkisyyteen ja erilaisiin puoskareihin liittyvistä ongelmista 3.10.2024. UUT: puheenjohtajaa **Pia Puolakkaa** haastateltiin.
- **Kotimaa**-lehden pääkirjoitus ja parin sivun artikkeli(16.10.2024) käsitteli UUT:n järjestämää seminaaria karismaattisen kristillisyyden haasteista. **Thorleif Johanssonia** haastateltiin ja UUT oli hyvin esillä.
- **Manne Laukkanen** julkaisi kirjan “Vaaralliset gurut”. Kirjaa varten Manne Laukkanen haastatteli UUT:n **Pia Puolakkaa** ja **Joni Valkilaa**.
- **Tuire Malmstedt** julkaisi kirjan “Kaikki valta maan päällä – uskonnolliset kultit Suomessa”. Kirjassa viitataan paljon UUT:n nettisivuihin.
- **Österbottens Tidning** kirjoitti 26.11.2024 hengellistä väkivaltaa käsitelleestä seminaarista, jossa UUT:n hallituksen jäsen **Maria Björkmark** esiintyi.

Muu tiedotustoiminta

UUT:n nettisivuilla kävi vuonna 2024 noin 27 000 vierailijaa.

UUT:lla on Facebookissa noin 3000 seuraajaa ja julkaisut tavoittivat 27 500 tiliä vuonna 2024. Instagramissa UUT:lla on 1305 seuraajaa, ja julkaisut tavoittivat 17 900 tiliä. Viestipalvelu X:ssä oli 490 seuraajaa ja YouTubessa 599 tilaajaa. Uusia YouTube-videoita ei julkaistu, mutta vanhoja videoita katsottiin lähes 10 000 kertaa vuoden aikana.

Vuoden aikana lähetettiin kuusi uutiskirjettä. Uutiskirjeen tilaajamäärä oli 564.

UUT:lla oli esittelypöytä Kirkon juhlissa, kirkkotorilla, Tampereella 17.-18.5.2024.

8 Vaikuttamistyö

UUT teki monipuolista vaikuttamistyötä hengellisen väkivallan ehkäisemiseksi.

- **Thorleif Johansson** piti UUT:n edustajana kolmen tunnin luennon hengellisestä väkivallasta 30.1.2024 Iso Kirja-opistossa, joka on helluntaiseurakunnan opisto.
- UUT:n ja Helluntaikirkon tapaamiset jatkuivat 15.2.2024.
- Kokkolan evankelisluterilaisessa kirkossa järjestettiin luentosarja hengellisen väkivallan ehkäisemisestä. **Joni Valkila** luennoi hengellisen väkivallan ehkäisemisestä 7.2.2024. UUT:n hallituksen jäsen **Maria Björkmark** jatkoi teemasta 13.3.2024.
- UUT:n vapaaehtoiset **Tomppa** ja **Minna** vierailivat 29.2.2024 UUT:n edustajina Etelä-Tapiolan lukion uskonnon opetuksessa kertomassa UUT:sta, hengellisestä väkivallasta ja omista kokemuksistaan.
- UUT:n ja kirkkohallituksen edustajat sekä Lapin yliopiston professori **Aini Linjakumpu** tapasivat palaverissa maalisi- ja toukokuussa 2024. Keskustelun aiheena oli hengellisen väkivallan ehkäiseminen. Tapaamisia oli tarkoitus jatkaa syksyllä 2024, mutta kirkkohallituksen edustajat peruivat tämän suunnitelman heidän toimintaansa kohdistuneiden leikkausten vuoksi.
- **Thorleif Johansson** koulutti aiheesta “Hengellinen väkivalta - miten tunnistan ja ehkäisen?” 23.5.2024 Mikael Agricolan kirkossa Helsingissä.
- USKOT-foorumi järjesti 22.5.2024 ja 26.11.2024 kaksiosaisen seminaarin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksista uskonyhteisöissä. UUT:n edustajia ei ollut esiintyjien joukossa, mutta **Joni Valkila** osallistui keskusteluun molempina päivinä. Hän ehdotti seminaarissa, että uskonyhteisöjen tulisi ryhtyä edelläkävijöiksi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeuksien edistämisessä.
- UUT oli Helsinki Priden yhteisökumppani. Järjestimme osana virallista Pride-ohjelmaa vertaistukiryhmän sateenkaari-ihmisille ja osallistumme Pride-kulkueeseen.
- UUT järjesti karismaattisen kristillisyyden haasteita käsitelleen seminaarin yhteistyössä Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Suomen teologisen opiston kanssa 2.10.2024. Tilaisuuteen osallistui paikan päällä / etäyhteyksin useiden eri uskonyhteisöjen edustajia. Osallistujia oli noin 200.
- **Maria Björkmark** luennoi Pietarsaareissa tilaisuudessa, jonka aiheena oli hengellinen väkivalta.

- UUT ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus järjestivät yhteistyössä keskustelutilaisuuden sateenkaari-ihmisten kohtaamasta hengellisestä väkivallasta ja sen ehkäisemisen keinoista evankelis-luterilaisessa kirkossa 4.12.2024. Osallistujia oli 58.
- UUT:n yhteydessä toimi hengellisen väkivallan koulutusten työryhmä, jonka tavoitteena on edistää hengellistä väkivaltaa ehkäisevien koulutusmateriaalien luomista. Tavoitteena on luoda materiaaleja, joita uskonyhteisöjen edustajat voivat käyttää työntekijöiden ja vapaaehtoisten kouluttamiseksi. Lisäksi tavoitteena on vaikuttaa oppimateriaaleihin, joita käytetään esimerkiksi peruskouluissa, lukioissa, ammattikouluissa ja korkeakouluissa.
- **Joni Valkila** osallistui THL:n vetämän kunniaväkivallan vastaisen ohjausryhmän toimintaan sekä Ihmisoikeusliiton vetämän kunniaväkivallan vastaisen ryhmän toimintaan.

Espeen piispa Kaisamari Hintikka esiintyi tilaisuudessa, jonka järjestimme yhteistyössä Kirkkohallituksen sateenkaari-ihmisten kohtaamasta hengellisestä väkivallasta ja sen ehkäisemisen keinoista evankelis-luterilaisessa kirkossa (kuva: Eija Harju).

Esittelimme toimintaamme Kirkkotorilla Tampereella.

9 Kansainvälinen toiminta

Norjan valtio poisti Jehovan todistajilta aseman rekisteröityneenä uskonnollisena yhdyskuntana vuonna 2022. Samalla Jehovan todistajat menettivät valtionavun. Norjan valtion mukaan Jehovan todistajat eivät täytä rekisteröityneen uskonnollisen yhdyskunnan ja valtionavun edellytyksiä, joihin sisältyy vapaus erota uskonnollisesta yhteisöstä ja lasten oikeuksien kunnioittaminen. Norjan valtion mukaan Jehovan todistajien karttamiskäytännöt loukkaavat uskonnonvapautta ja lasten oikeuksia, koska yhteisöstä ei voi irtautua ilman vakavia seuraamuksia. Jehovan todistajat haastoivat tästä päätöksestä Norjan valtion oikeuteen. **Joni Valkila** matkusti tammikuussa 2024 Osloon seuraamaan oikeudenkäyntiä. Entiset Jehovan todistajat todistivat oikeudessa kokemastaan karttamisesta ja sen tuhoisista seurauksista. Paikalla oli useita entisiä Jehovan todistajia eri maista osoittamassa tukea niille, jotka todistivat oikeudessa.

10 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

UUT on mukana Pakolaisavun VeTo-verkostossa, joka on kotoutumista edistävän vertaistoiminnan ja yhteiskunnan vastaanottavuuden valtakunnallinen yhteistyöverkosto. Jäsenyys verkostossa on kannattavaa, sillä maahanmuuttajien ja suljetuista uskonyhteisöistä irtautuneiden välillä on useita

yhtäläisyyksiä. Tavoitteena on myös lähivuosina tavoittaa entistä paremmin maahanmuuttajataustaisia tuen tarpeessa olevia.

UUT saa vertaistukiryhmiä varten tiloja korvauksetta tai pientä korvausta vastaan seuraavilta yhteistyökumppaneilta: Tampereen seudun vertaiskeskus (Tampere), Lounatuulet Yhteisöotalo (Turku), Pohjois-Savon Näkövammaiset ry (Kuopio), Kansalaistoiminnakeskus Matara (Jyväskylä) ja Mielenviireys ry (Oulu). UUT on Lounatuulet Yhteisöotalo ry:n yhteisöjäsen.

Teimme yhteistyötä useiden opinnäytetyöntekijöiden kanssa.

11 Lopuksi

Vuosi 2024 oli UUT:lle merkittävä toimintavuosi. Yhdistyksen vaikutus näkyi laajasti niin tuen tarjoamisessa kuin yhteiskunnallisessa keskustelussa. Jatkoimme aktiivista työtämme uskonnollisista yhteisöistä irtautuneiden ja niissä haasteita kohdanneiden tukemisessa, tarjoten vertaistukea, neuvontaa ja asiantuntijatietoa.

Mediassa ja julkisessa keskustelussa UUT nosti esiin tärkeitä teemoja. Myös yhteistyö eri sidosryhmien kanssa vahvistui, ja kävimme rakentavia keskusteluja uskonyhteisöjen ja muiden järjestöjen edustajien sekä tutkijoiden kanssa. UUT:n asiantuntijuus sai lisää tunnustusta, ja olemme yhä useammin mukana luomassa ratkaisuja uskonnollisissa yhteisöissä esiintyviin haasteisiin.

Vuosi 2024 osoitti jälleen, kuinka tärkeää työmme on ja kuinka moni hyöttyy UUT:n tarjoamasta tuesta ja tiedosta. Kiitämme lämpimästi kaikkia jäseniämme, vapaaehtoisia, tukijoita ja yhteistyökumppaneitamme – yhdessä teemme muutoksen mahdolliseksi.